

A diadalmas halandzsa

Írtam a halandzsa nyelvről, ugyebár, hol is elpanaszoltam, hogy egy barátom hogy csapott be, összevissza beszélve ilyen dolgokat: „Kérlek alászan, légy szíves kiszera méra bégészért öt koronával.” Én ebből egy kukkot se értettem, azt hittem, megőrültem, és adtam öt koronát.

Az eset nagy nyilvánosságánál fogva port kavart fel, és egy csomó levelet kaptam, melyből sürgős felvilágosítást kérnek olvasóim, hogy a halandzsa nyelv szótára és nyelvtana megjelent-e már, és hol kapható. Az Akadémia is megtisztelt, hosszabb memorandumot nyújtott be hozzám, melyben azt fejtegeti, hogy a „kiszera”, a „méra” és a „bégész” szavak egyáltalában nem érthetetlen betű-permutációk, mint én hittem, hanem azoknak igenis van értelmük, és hogy ő érti, és hogy jövő hónapban, ha úgy tetszik, felolvasást tarthatok.

Annyi bizonyos, hogy egyszer életemben rákerültem a helyzet magaslatára – és én ne legyek az az ember, aki a szerencséjét kútba ejti. Ezek után tehát határozottan kijelentem, Marinettire és más futuristákra hivatkozva, hogy a halandzsa nyelvnek igenis van értelme, sőt ez a jövő nyelve, mely el fogja söpörni az eszperantót, a volapüköt és más régi seprőket.

Az elmúlt hét folyamán behatóan tanulmányoztam a halandzsa nyelv sajátos törvényeit, magam is gyakoroltam magam, és pénteken délelőtt rájöttem, hogy a pesti viszonyokhoz képest folyékonyan beszélek halandzsául.

Azonnal telefonáltam a rendőrségre.

– Halló! Rendőrség! Itt szekéberedétesz. Kérem, azonnal küldjenek ide két csendőrt, mert a drégbedészeti főcsévévész gyerepelés alatt idehivatusz.

– Halló! Halló! Nem értjük! Tessék? Tessék? Tessék?

Hangosabban kiabáltam, türelmetlenül:

– Kérem, ne ugrassák az embert ilyen sürgős másziászás-ban! Azonnal két csendőrt, drégbedészeti térben.

– I... i... igenis, azonnal – dadogta valaki ijedten.

Negyedóra múlva két csendőr tisztelgett nálam, és parancsaimat várta.

Vagy úgy, mondtam. Akkor jó.

A két csendőrrel elmentem a sóhivatalba.
– Kérem – mondtam –, nagyon sietek, adjanak mellém lépsérző három, fel kell vonulni.
– Tessék? – mondta a hivatalnok.
– Na, kérem, ne bolondozzon – mondtam neki unatkozva –, nagyon téved, ha azt hiszi, hogy mége széd. Tessék nekem rendelkezésemre bocsátani bedevéreszemélagépádiszáda.
– Aaaa – mondta –, elég lesz nyolc?
– Elég lesz.
Csakhamar nyolc emberrel és két csendőrrel felvonultam a Rákóczi térre. Éppen népgyűlés volt.
– Éljen! Éljen! – ordított a tömeg fellelkesülve.
A hatás leírhatatlan volt. Mint a nép bajnokát, lerángattak az emelvényről, vállukra kaptak, és a két csendőrrel, a nyolc sóhivatalnokkal és az ujjongó tömeggel diadalmenetben vonultunk az egyetem felé.
– Egyetemi ifjúság! – bögtem a nép hátán. – A zsarnokság mádaszémiféra mindenütt! Fel, fel, a közös, hazafias kiszédere méra!
– Fel, fel – zengett lobogva az ifjúság. – Ez a mi emberünk!
Az egész város lázban forrt. Senki se tudta, miért, de forrt. A katonaságot se lehetett kirendelni, mert nem tudta senki, ki és mi ellen kellene menni a katonáknak, és hogy mi baj van.
Engem délután felrendeltek a külügyminisztériumba. Angol, orosz és német diplomaták vártak sötét arccal, és így fogadtak:
– Ön az egyetlen ember, aki rendet tudna csinálni. Mondja meg, fenség, mit üzenjünk a török portának?
– Üzenjék meg – mondtam most már nagyon határozottan –, hogy legutolsó szavágyer szerint mi hajlandók vagyunk mipéla nivásza.
– Helyes, helyes.
Az ultimátum elment.
Mint hallom, a török porta meghökkent, s a mozgósítás valószínűleg elmarad.
Szerényen mondhatom, ezt nekem lehet köszönni. Azért, nyájas olvasó, csak arra kérlek, máskor vigyáva szabere feledé mi vészekere, ha nekem is – ugyebár, leszel szíves?

*(Humoreszkek II. Budapesti emlék – Grimasz. Akkord, Budapest, 2002.
[Karinthy Frigyes Összegyűjtött Művei 4. 68–70. old.]*